

MOTIVACE UČENÍ NA ZŠ

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze
Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím
elektronické pedagogické knihovny (e-PK) <http://www.epk.cz/>
nebo v papírové podobě e-mailem na adrese kubelkova@nppk

1.

Úsilí o inovaci vnitřní práce škol se základním vzděláváním / [Attempts at innovating internal practice of schools providing basic education] / Zdena Rosecká -
- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 4
In: **Pedagogika** : časopis pro vědy o vzdělávání a výchově -- ISSN 0031-3815 [CZ] -
- Roč. 55, č. 1 (2005), s. 48-55.

Stat' informuje o vzniku a činnosti Sdružení pedagogů a škol se základním vzděláváním Tvořivá škola. Charakterizuje didaktické postupy tzv. činnostního učení, včetně vhodné volby a tvorby materiálu pro toto učení. Seznamuje s pojetím vztahu učitele a žáků, s přístupem k hodnocení žáků a popisuje cíle, kterých chtějí učitelé zapojení do daného projektu dosáhnout.

základní škola ; inovace ve vzdělávání ; učení řešením problémů ; vztah učitel-žák ; didaktika ; hodnocení žáka ; motivace učení ; Tvořivá škola
ABA012

2.

Učit se se zájmem, učit se pro život / [To learn with interest, to learn for life] / Jana Cachová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 2
In: **Komenský** : Časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 [CZ] -- Roč. 129, č. 4 (2004/2005), s. 23-27.

Na mnohých základních školách stále převládá tradiční (pasivní) pojetí výuky, před novými pokrokovými vyučovacími přístupy. Jen málo učitelů dokáže děti zaujmout a aktivně je zapojit do vyučování. Učitelé většinou pouze přednášejí fakta a málo se starají, jaký zájem žáci o učivo mají. Tradiční vyučování (učitel přednáší a žáci naslouchají) tlumí žakovu zvědavost, spolupráci a spolutvořivost. Pokud žák dělá něco s radostí a zaujetím, je také ochotný se pro to naučit vše potřebné. Uvedeno několik příkladů, jak žáky motivovat k učení v hodině matematiky.

matematika ; výuka ; frontální vyučování ; učitel ; výklad ; pedagogická komunikace ; kvalita ; vztah učitel-žák ; žák ; motivace učení ; základní škola ; ukázka
ABA012

3.

Kázeň ve třídách I. [Discipline in classrooms I.: why are children at school?] / proč jsou děti ve škole? / Robert Čapek -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy
In: **Moderní vyučování** : Časopis pro nové programy v českém základním školství -- ISSN 1211-6858 [CZ] -- Roč. 13, č. 2 (2007), s. 5-6.

Problematika udržování kázně ve výuce a motivace žáků v současné základní škole. Upřednostňování gymnaziálního vzdělávání a přípravy na něj - vliv na kázeň ve třídě - špička třídy se intenzivně připravuje k přijímacím zkouškám na gymnázium, zbytek (ti, kteří selhali) zdržuje a obtěžuje, případně se nudí a vyrušuje. Motivace žáků k učení - pokles v průběhu školní docházky právě v souvislosti se zaměřením výuky na přípravu budoucích gymnazistů i se změnou vyučovacích metod a přístupu k žákům všeobecně. Aktivizační metody vhodné pro výuku na základní škole.
základní škola ; motivace ; motivace učení ; kázeň ; cíl výuky ; vyučovací metoda
ABA012

4.

ICT v životě dnešních základních škol (očima jejich ředitelů) / [ICT in the life of present primary and lower secondary school (through the eyes of headteachers)] / Jiří Zounek -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5
In: **Pedagogické rozhledy** -- ISSN 1335-0404 [SK] -- Roč. 16, č. 2 (2007), s. 22-25.

Výsledky výzkumu s názvem Informační a komunikační technologie a kultura školy. Výzkum byl realizovaný v letech 2003 - 2005 mezi řediteli základních škol a zjišťoval, které oblasti chodu školy ovlivnily prostředky ICT nejvíce. Vliv ICT na motivaci a aktivitu žáků, na metody výuky a tvořivost učitelů.
didaktické využití počítače ; informační technologie ; vzdělávací technologie ; základní škola ; ředitel školy ; působení ; motivace učení ; tvořivost ; výsledek výzkumu ; Česká republika
ABA012

5.

Národní technické muzeum vytvořilo projekt, který žákům zpříjemňuje učení fyziky / [National technical museum has created a project, which makes physics learning pleasant for pupils] / Kateřina Saporová ; [Odpovědný redaktor] Zlata Šťástková -- čeština
In: **Školství** -- ISSN 1210-8316 [CZ] -- Roč. 15, č. 14 (2007), s. 7.

Prezentace dvouletého projektu Národního technického muzea, který má v dětech probudit zájem o fyziku. Témata ukazuje hlavně po praktické stránce. Způsob

financování projektu. Cílem projektu je vytvořit ve spolupráci se školami nový interaktivní vzdělávací program pro druhý stupeň základních škol. Fáze projektu, partnerství se školami a odborná garance projektu. Pracovní listy, exponáty a modely; témata navazují na expozice muzea a zároveň na osnovy ZŠ. Pilotní ověření projektu. Na internetové adrese jsou uvedeny anotace jednotlivých témat.

projekt ; fyzika ; motivace učení ; financování ; pracovní sešit ; muzeopedagogika ; základní škola ; druhý stupeň ; spolupráce ; muzeum ; vzdělávací program ; interaktivní vzdělávací program

ABA012

6.

K metodám kreativního vyučování v chemii na základní škole / [Methods of creative instruction in chemistry in lower secondary school] / Aleš Chupáč -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 18

In: **Pedagogické rozhľady** -- ISSN 1335-0404 [SK] -- Roč. 16, č. 4 (2007), s. 20-24.

Význam metod kreativního vyučování pro osobnost žáka. Možnosti zvýšení zájmu žáků základní školy o chemii pomocí metod kreativního vyučování, např. divergentních učebních úloh, projektové výuky, experimentů nebo her.

tvořivost ; zájem ; motivace učení ; chemie ; žák ; základní škola ; vyučovací metoda ; projektová metoda ; experiment ; hra

ABA012

7.

Šest'ák v domácí škole? Proč ne! / [Twelve years old pupil at home school? Why not?] / Marie Těthalová -- čeština

In: **Rodina a škola** -- ISSN 0035-7766 [CZ] -- Roč. 54, č. 10 (2007), s. 24-25.

Školní rok 2007/08 přinesl pokusné ověřování domácího vyučování na 2. stupni ZŠ. Zkušenosti Jany Kubínové, která učí doma své děti již 6 let a letos má šest'áka. Popisuje školní den v domácí škole, kde nesmí chybět motivace, pevná vůle, plánování a řád. Ke kladům i záporům domácího vyučování se vyjadřují i její děti. Problém adaptace na RVP.

domácí vzdělávání ; rodinné prostředí ; motivace učení ; rámcový vzdělávací program ; druhý stupeň ; plánování ; základní škola

ABA012

8.

Elektronická podpora výuky chemie na základní škole / [Electronic support of chemistry teaching in primary school] / Aleš Chupáč -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 2

In: **Biologie, chemie, zeměpis** : Časopis pro výuku přírodovědných předmětů na základních a středních školách -- ISSN 1210-3349 [CZ] -- Roč. 17, č. 1 (2008), s. 31-35.

Při elektronické podpoře ve výuce jde především o názornost daného tématu, pozitivní motivaci žáka, zpětnou vazbu a je i přínosem pro žáky s poruchami učení. Videoprojekce chemických dějů. Výukové programy s počítačovou podporou. Ukázka prezentace ze školy autora (ZŠ Šenov) - virtuální návštěva v pivovaru. Několik webových adres.

chemie ; výuka ; základní škola ; počítač ; zpětná vazba ; porucha učení ; video ; motivace učení ; informace ; didaktické využití počítače ; výukový software

ABA012

9.

Propojení jazyka, slohu a literatury ve výuce českého jazyka / [Connection of language, composition and literature in Czech language lessons] / Květa Rysová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: **Český jazyk a literatura** -- ISSN 0009-0786 [CZ] -- Roč. 58, č. 3 (2007/2008), s. 137-142.

Výuka slohu je na ZŠ i víceletých gymnáziích často opomíjena. Odstranění disproporcí mezi jazykovou výukou, slohem a literaturou může pomoci řešit školní vzdělávací programy jednotlivých škol. Na konkrétních příkladech autorka ukazuje, jak spolu jednotlivé složky předmětu souvisejí a jak lze žáky motivovat, aby pro ně byl český jazyk zajímavým.

čeština ; sloh ; vyučovací metoda ; základní škola ; víceleté gymnázium ; literární výchova ; motivace učení ; školní vzdělávací program

ABA012

10.

Další objevení Ameriky ve výuce čtení? / [Another mare's nest in reading instruction?] / Barbara Čechová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: **Rodina a škola** : časopis pro všechny rodiče a učitele -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 55, č. 4 (2008), s. 26.

V německém nakladatelství Springer Medizin vyšly výsledky projektu Jak učit číst a psát. Je zde představena nová metoda postavená na drilu, který je však žákům podán zábavným způsobem. Učitelé metodu hodnotí jako dobře strukturovanou a jasnou pro děti.

čtení ; vyučovací metoda ; základní škola ; pracovní sešit ; motivace učení ; výuka ; žák ; projekt ; technika čtení

11.

Hledáme nejlepšího mladého chemika / [We are looking for the best young chemist] / Markéta Fingerová -- čeština

In: **Rodina a škola** : časopis pro všechny rodiče a učitele -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 55, č. 10 (2008), s. 25.

Informace o soutěži Hledáme nejlepšího mladého chemika, která je organizována pro zvýšení popularizace chemie mezi žáky základní školy a jako motivace žáků pro budoucí povolání. V letošním roce na téma Chemie u nás doma, na zahradě, v kuchyni. Na realizaci soutěže se podílí Pardubický kraj a chemicko-technologické společnosti z pardubického regionu.

základní škola ; chemie ; volba povolání ; pedagogika zážitku ; motivace učení ; soutěžení ; inovace ve vzdělávání ; popularizace ; Pardubický kraj ; 2008/2009

12.

Kolo ve výuce? : [Bicycle in education?: why not?] / **proč ne?** / Lenka Kašparová, Jana Peterková -- čeština

In: **Rodina a škola** : časopis pro všechny rodiče a učitele -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 56, č. 1 (2009), s. 26-27.

Ukázka praktického využití jízdního kola v rámci projektového vyučování v 5. a 6. ročníku ZŠ. Příprava akce, následné využití zážitků a nových vědomostí z výletu do výuky v konkrétních předmětech. Cyklistika a průřezová témata. V tabulce příklad dotazníku pro reflexi zážitků.

základní škola ; projektová metoda ; mezipředmětové téma ; sportovní akce ; motivace učení ; vyučovací metoda ; pedagogika zážitku ; cyklistika

13.

Motivace na škole v přírodě / [Motivation in open-air school] / Kateřina Jančaříková -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 7

In: **Moderní vyučování** : časopis na podporu rozvoje škol -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 14, č. 6 (2008), s. 14-15.

Využití prvků kooperativní motivace v rámci školy v přírodě. Některé negativní důsledky soutěživých her na jednotlivé členy dětského kolektivu, kteří jsou nějakým způsobem hendikepovaní. Autorka článku nabízí funkční řešení, jak motivovat bez srovnávání, jak soutěžit bez vítěze a poražených, respektive jak zajistit, aby vyhráli všichni. Ukázka aktivity Času je málo a voda stoupá - cíle této aktivity, potřebný materiál a pomůcky, samotná motivace, systém bodování, průběh, pozitivní působení, možné problémy, obměny. Aktivity vychází z konceptu environmentální výchovy na prvním stupni ZŠ - je zaměřena na rozvoj osobnostních charakteristik, na rozvoj úcty k člověku a spolupráce mezi dětmi a z toho vycházející rozvoj kognitivní.

základní škola ; první stupeň ; škola v přírodě ; motivace ; spolupráce ; učení ve skupině ; sociální výchova ; sociální dovednost ; sociální chování ; sociální komunikace ; ekologická výchova

ABA012

14.

Když se ve škole malují hieroglyfy / [Some facts about project method] / Barbara Hansen Čechová -- čeština

In: **Děti a my** : časopis pro rodiče, učitele a pracovníky pomáhajících profesí -- ISSN 0323-1879 -- Roč. 39, č. 5 (2009), s. 46.

Projektová metoda spojuje učivo pomocí jednotící myšlenky a pracuje na problému v souvislostech. Jak k této vyučovací metodě přistupují jednotlivé školy, jaké výhody přináší pro žáky a jaké pro učitele. Často chybí koncepce, problémem je nahodilost v plánování projektů.

základní škola ; vyučovací metoda ; projekt ; projektová metoda ; plánování ; motivace učení ; role učitele ; příprava na vyučování

ABA012

15.

I v matematice platí: bez práce nejsou koláče / [It holds for mathematics too: no gains without pains] / Markéta Grulichová -- čeština

In: **Týdeník školství** [Tištěný text] -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 17, č. 18 (2009), s. 5.

Reakce na zhoršené výsledky českých žáků 4. a 8. tříd v matematice v mezinárodním výzkumu TIMSS 2007. Možné příčiny tohoto zhoršení dle F. Roubíčka z Matematického ústavu Akademie věd ČR: nevhodné cíle a metody výuky matematiky na základních školách, nevhodná motivace žáků (ne něco umět, ale získat slušnou známku), podceňování role paměti a zanedbávání matematického řemesla (nedostatečné procvičování základních početních úkonů). Souhlasné názory učitelů.

matematika ; úroveň vědomostí ; dovednost ; školní neúspěch ; počítání ; žák ; základní škola ; cíl výuky ; vyučovací metoda ; motivace učení ; TIMSS ; 2007
ABA012

16.

Důvody, proč se čeští žáci učí fyziku / [Reasons why Czech pupils learn physics] / Vojtěch Žák -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 8
In: **Pedagogika** : časopis pro vědy o vzdělávání a výchově -- ISSN 0031-3815 -- Roč. 59, č. 3 (2009), s. 269-282.

Řešení problému relativně nízkého zájmu žáků o fyziku. Dotazníkové šetření žáků základních a středních škol. Jedním z cílů bylo analyzovat, proč se žáci učí fyziku. Nejsilnějším důvodem byla touha po dobrých známkách, u žáků středních škol dále domněnka, že budou potřebovat fyziku ve svém povolání. Další (slabší) důvody - rodiče si myslí, že je fyzika důležitá a chci vědět, jak fungují věci okolo mě.
fyzika ; učení ; žák ; motivace ; základní škola ; střední škola ; dotazník ; výzkumná technika ; pedagogický výzkum
ABA012

17.

Mají dívky a chlapci rozdílné postoje k fyzice a zájem o ni? Co s tím? / [Do boys and girls differ in their interests in and attitudes towards physics? What is to be done about it?] / Martina Kekule, Vojtěch Žák -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy
In: **Pedagogická orientace** -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 19, č. 3 (2009), s. 65-88.

Fyzika patří k nejméně oblíbeným předmětům ve školách. Provedení dotazníkového šetření, které zjišťovalo postoje mladých lidí k fyzice a k výuce fyziky (více než 4000 dotazovaných z 2. stupně ZŠ a SŠ z celé ČR). Většinu žáků na ZŠ fyzika baví (na rozdíl od SŠ), rádi by v hodinách fyziky experimentovali, nechtějí řešit početní úlohy a odvozovat vzorečky. Nejzajímavější je pro ně astrofyzika, optika a témata spojená s bezpečností a moderními technologiemi.
fyzika ; učení ; žák ; motivace ; základní škola ; střední škola ; dotazník ; postoj žáka ; výzkumná technika ; pedagogický výzkum
ABA012

18.

Interaktivní tabule ve výuce fyziky na základní škole / [Whiteboard in primary school physics teaching] / Eva Hejnová, Růžena Kolářová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 6

In: **Matematika, fyzika, informatika** : Časopis pro výuku na základních a středních školách -- ISSN 1210-1761 -- Roč. 19, č. 6 (2009), s. 341-347.

Interaktivní tabule z obecnějšího hlediska. Větší aktivní účast žáků ve výuce. Nezastupitelná role učitele, příprava na hodinu vedenou interaktivní formou je však náročnější. Využití zejména u témat, kde se pracuje s obrázky a schémata, kde mohou různé animace zvyšovat pozornost žáků, při zápisu do sešitu apod. Zvýšená motivace k učení, možnost procvičování učiva.

forma výuky ; fyzika ; základní škola ; role učitele ; pozornost ; participace ; motivace učení ; cvičení ; aktivní metoda ; interaktivní tabule

ABA012

19.

Tipy do hodin anglického jazyka / [Tips for English lessons] / Veronika Jiroušková, Dagmar Czatová -- čeština

In: **Rodina a škola** : časopis pro všechny rodiče a učitele -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 57, č. 2 (2010), s. 28-29.

Aktivity, které napomáhají motivaci výuky angličtiny na základní škole. Motivační začátek hodiny, obrázkové karty - flashcards, tangramy - zábavné procvičování slovní zásoby a gramatiky. Inspirace pro učitele a návod, jaké pomůcky si vytvořit, aby výuka byla pro žáky zábavná.

základní škola ; jazykové vzdělávání ; jazyková výuka ; cizí jazyk ; angličtina ; motivace učení ; didaktická hra ; aktivní metoda ; pomůcky žáka

ABA012

20.

Hrnc plný poezie / [Pot full of poetry] / Hana Prchlíková -- čeština

In: **Rodina a škola** : časopis pro všechny rodiče a učitele -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 57, č. 5 (2010), s. 25.

Inspirace pro učitele češtiny - jak motivovat žáky 9. ročníku k zájmu o poezii. Zajímavá metoda práce, kdy žáci pracují s obsahem hrnce, který je naplněn básnickými sbírkami. Po nesmělém začátku, kdy pátrají po obsahu hrnce, následuje skupinová práce, kdy žáci nakonec nejen čtou poezii a pracují s verši, ale také vytvářejí vlastní poezii.

základní škola ; literární výchova ; poezie ; skupinové vyučování ; skupinová práce ; motivace učení ; práce s textem ; vyučovací metoda ; ročník 9

ABA012

Rešerši zpracovala: Mgr. Ludmila Kubelková 4. 3. 2011

